

SÖZÜN EŞQİ - SƏNƏTİN AŞIQI

...Ancaq görünür, təkcə sevməklə, ruhən bir-birinə bağlanmaqla iş bitmir; həyatın qarşıya çıxardığı bəd təsədüflərdən sevgini qoruya bilmək də əsas şərtidir.

...Böyük sevgi hər cür təqdirə layiqdir; böyük sevgini qoruya bilmək üçün böyük fədakarlıq da gərəkdir.

Əli Rza XƏLƏFLİ

Ruhu sözün canı -
canı sözün ruhu

Sözün əşqləri eşqin bütün iztirablarına sözü ilə cavab vermək gücündür. Sözün əşqləri gülə əşq olan bülbulsayağı söz üstündə ötür; ruhunun nəğmələri, tam inamla deyirdim ki, heç özli də bilmədən sözə çevirib oxuyurlar.

İsaxan İsaxanlı fədakar tədqiqatçı alimdir. Fəhəd Ağazadənin yeni əlifba uğrunda mübarizəsini, demək olar ki, ətəli elmi-tədqiqatla ilk dəfə gündəmə gətirir: "Azərbaycanda latın əlifbasına keçib və Fəhəd Ağazadə". Həmin monoqrafiyaya mən sözün həqiqi mənasında, vurğunluqla ön söz yazdım. Hələ Yəsenin haqqındakı qeyri-adi güclə aparılan tədqiqat, Yəseninlə bağlı hələ rus tədqiqatçılarına da məlum olmayan sirləri aydınlıq gətirmək... bir sözlə, Yəsenini bütün parlaqlığı ilə tozdan Azərbaycan ədəbi düşüncəsinə gətirmək əsas iş deyil. Bunun üçün Yəsenin sevgisinə layiq söz eşqi olmalıdır cəmdə. "Klassik rus poeziyasından nümunələr" İsaxanın tərcüməsində... bu nəşr də göstərdi ki, o, çox fəhmli, sözün alt qatındakı mənənlərə varmaq gücündə olan poetik tərcümə ustasıdır. Nəhayət, o, "Bir sevgi dastanı adlı" povest və hekayələri ilə lirik-sentimental nəsrin sevilən sənətkarlarından biri kimi özünü təsdiq etdi. Mən İsaxanlının həmin kitabı haqqında "Nəsrin güzəşində" adlı monoqrafiya da yazıb çap etdirmişəm. İsaxanın elmi-ədəbi yaradıcılığını ardıcıl izləyirəm. Hər bir yeni elmi əxtarlarının nəticəsinə sözümlə dəyər verməyə çalışmışam və bizim "Kredo" qəzetində oxucuların təqdirinə layiq yazılar vermişəm. Nəhayət, "Bir sevgi dastanı" povest və hekayələr kitabının ön sözünü də həqiqi sevgilə yazmışam.

Bilirmisən, mövzularından, yazı üslubundan, yazı üslubunda sevgi ilə işləmək gücündən, monovi zənginliyindən, humanizmindən, bolko... daha nədən danışaqlar - deyə bilərəm - İsaxanın təbiətində əbədiyyə gücü var. O, oxucusunu gözə görünməyən min tellərə özünə bağlaya bilir. İsaxanın "Bir sevgi dastanı" povest və hekayələr kitabındakı eyniadlı əsəri, bolko da, hələ uzun müddət mübahisə doğuracaq mövzuya həsr olunub. Azərbaycanlı oğlan ərmeni qızını sevir. "Bahadır və Son"nın, "Əli və Korəm"nin faciəsi sanki sonradan yazılır. Yeni zaman, yeni ictimailər, nəhayət, qanlı müharibə... bu tarixi gədgəşin fonunda İsaxanın qəhrəmanlıq qürurunu qoruyub-saxlaya bilir. Əlbəttə, əsər həqiqi gəlir. Tələrlərin faciəsi oxucunun qəlbinə geyinir. Axı bu ictimailər, Bahadır demiş, bu acıların dərslər on vaxt düşüncələrdən yox olacaq.

İsaxanın "Bir sevgi dastanı adlı" povestinin motivləri əsasında "Ölməyən sevginin dastanı" adlı poemadan fəsiləri oxucuma təqdim etmək istədim. Bu poemam yazmaq mono əsər buja gəlməyib. Əsərin sonluğunu tələməyən "İşgəncilərin" məni elə hərtədən dəşə basırlar. Qəzetin bu sayından etibarən "Ölməyən sevginin dastanı" poemandan səhifələr izləyən diqqətli oxucularımın anlayışla qarşılayacağına inanıram.

...Yağış bütün izləri yuya bilirmi? Səhəb zaman yağışından gedir.

P.S. Bax şəhif: 8 - 9 və gələn saylarda da davamını oxumağa tələs.

Əli Rza XƏLƏFLİ
15.04.2025